UOC-PO-10 Anexa 2

FIŞA DISCIPLINEI
Tranziţie şi consolidare democratică

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**UNIVERSITATEA „OVIDIUS" DIN CONSTANŢA**
1.2 Facultatea	de Istorie şi Ştiinţe Politice
1.3 Departamentul	de Istorie şi Ştiinţe Politice
1.4 Domeniul de studii	Ştiinţe Politice
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studii	Ştiinţe Politice
1.7 Anul universitar	2026-2027

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			**Tranziţie şi consolidare democratică**				
2.2 Cod disciplină			SP 1208				
2.3 Titularul activităților de curs			Lect.univ.dr. Răzvan Victor PANTELIMON				
2.4 Titularul activităților aplicative			Lect.univ.dr. Luiza-Maria FILIMON				
2.5 Anul de studii	**I**	2.6 Semestrul	2	2.7 Tipul de evaluare	Ex.	2.8 Regimul disciplinei	DF/DOB

** DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară*
*** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă*

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	**4**	din care: 3.2 curs	**2**	3.3 aplicații***	**2**
3.4 Total ore activități directe pe semestru	**56**	din care: 3.5 curs	**28**	3.6 aplicații	**28**
3.7 Total ore de studiu individual					**69**
Distribuția fondului de timp					*[ore]*
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs, notițelor, bibliografie minimală recomandată					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					10
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii şi eseuri					10
Pregătire pentru prezentări sau verificări					10
Pregătire pentru examinarea finală					10
Alte activități: consultații					4
3.8 Total ore pe semestru	*125*				
3.9 Numărul de credite	**5**				

**** S - seminar; L - laborator; P - proiect*

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de rezultate ale învățării	

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Studenţii vor interveni/participa în/la prelegere prin prezentarea şi analiza fişelor tematice specifice cursului cât şi prin analize de text/document/documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului / proiectului*	

**Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul este destinat să ofere studenţilor bazele teoretice pentru o analiză a unora dintre cele mai dezbătute procese şi fenomene din actualitate, este vorba despre tranziţia la democraţie şi despre consolidarea democratică. Obiectivul este ca studenţii să dobândească instrumentele teoretice necesare pentru a realiza investigaţii şi cercetări asupra acestor fenomene şi să se familiarizeze cu lucrările, şantierele de investigaţie, abordările teoretice şi conceptuale, cu principalele tehnici şi instrumente de investigaţie în acest domeniu. Cursul va fi structurat într-o primă secţiune introductivă, urmată apoi de un al doilea bloc de elemente care se va ocupa de analizarea fenomenului tranziţiei, a cauzelor acestuia, a diverselor modele de tranziţie, a factorilor care au influenţat acest proces; un al treilea bloc tratează problematica consolidării democratice, a factorilor care pot favoriza sau întârzia acest proces, a actorilor implicaţi în procesele de consolidare democratică etc
6.2 Obiectivele specifice	- identificarea cadrului registrual care să permită studenţilor înţelegerea mecanismelor funcţionării instituţionale şi consolidării democratice - aplicarea mecanismelor teoretice în studii de caz specifice procesului de tranziţie politică.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	C2: Studentul/Absolventul recunoaște, alege și utilizează metode și tehnici de cercetare pentru realizarea unui studiu privind tranziția și consolidarea democratică. C4: Studentul/Absolventul recunoaște, analizează și explică diversele modele de tranziții, metodologia de analiză a proceselor de tranziție și consolidare democratică, teoria și practica cauzelor care duc la procese de tranziții și a factorilor care influențează consolidarea democratică. C5: Studentul/Absolventul recunoaște, analizează și explică metoda, procesul și studiul proceselor de tranziție și consolidare democratică, de schimbare a regimurilor politice precum și de organizarea noilor regimuri democratice în cadrul unei comunități și între societăți

Aptitudini	A2: Studentul/Absolventul aplică metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor de tranziție și consolidare democratică, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare. A4: Studentul/Absolventul utilizează modele (statistici descriptive sau inferențiale) și tehnici (extragerea datelor sau învățarea automată) în scopul analizării statistice, precum și instrumente TIC pentru a analiza datele, a descoperi corelații și a prognoza tendințe privind consolidarea democratică sau problemele acesteia. A5: Studentul/Absolventul dezvoltă și demonstrează cunoașterea aprofundată și înțelegerea complexă a unui anumit domeniu de cercetare, inclusiv a cercetării responsabile, a principiilor etice și de integritate științifică în materie de cercetare, respectul vieții private și a cerințelor RGPD, legate de activitățile de cercetare în ceea ce privește tranziția și consolidarea democratică..
Responsabilitate și autonomie	R2: Studentul/Absolventul tratează feedbackul negativ din partea celorlalți și reacționează în mod deschis la critici, încercând să identifice domeniile în care se pot aduce îmbunătățiri. R4: Studentul/Absolventul pronunță și apără hotărâri pe baza dovezilor interne și a criteriilor externe. Evaluează critic credibilitatea și fiabilitatea informațiilor înainte de a le utiliza sau de a le transmite altora. Dezvoltă o gândire independentă și critică. R5: Studentul/Absolventul lucrează cu încredere în cadrul unui grup, fiecare făcându-și partea lui în serviciul întregului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
1. Prezentarea obiectivelor cursului şi a cerinţelor acestuia	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator.	2
2. Definirea conceptelor de liberalizare, democratizare, tranziţie şi consolidare democratică		4
3. Cauzele declanşării proceselor de tranziţie		2
4. Tipuri şi modele de tranziţie		4
5. Actori interni şi externi ai unui proces de tranziţie		4
6. Variabilele care influenţează tranziţia şi consolidarea democratică		4
7. Efectele politice, sociale şi economice ale tranziţiei şi consolidării democratice		4
8. Când se încheie procesele de tranziţie şi consolidare democratică?		4

Bibliografie

1. DIAMOND, Larry, *Developing democracy: toward consolidation*, Baltimore: the Johns Hopkins University Press, 1999.
2. DIAMOND, Larry (editor) *Political culture and democracy in developing countries,* Boulder (Colorado), London: Lynne Rienner, 1993.
3. DIAMOND, Larry, Jonathan Hartlyn, Juan J. Linz şi Seymour M. Lipset (Editori), *Democracy in Developing Countries. Latin America*, 2nd Edition, Boulder (Colorado), London: Lynne Rienner, 1999.
4. DIAMOND, Larry, Yun-han CHU, Marc F. PLATTNEr, Hung-mao TIEN, *Cum se consolidează democraţia,* Polirom: Iaşi, 2004.
5. HOLMES, Leslie, *Postcomunismul*, Ed. Institutul European, Iaşi, 2004
6. HUNTINGTON, Samuel P., *THE THIRD WAVE Democratization in the Late Twentieth Century*, University of Oklahoma Press, 1992
7. HUNTINGTON, Samuel, *Ordinea politică a societăţilor în schimbare*, Iaşi: Polirom, 1999.
8. LINZ, Juan J. şi Arturo VALENZUELA, *The failure of presidential democracy*, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1994.
9. LINZ, Juan J. şi Alfred STEPAN *Problems of democratic transition and consolidation: Southern Europe, South America, and post-communist Europe*, Baltimore (Maryland): The Johns Hopkins University Press, 1996.
10. O'DONNELL Guillermo, Philippe C. SCHMITTER, Lawrence WHITEHEAD, (editori), *Transitions from Authoritarian Rule***,** Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1986.
11. PRZEWORSKI, Adam, *Democraţia şi economia de piaţă: reformele politice şi economice în Europa de Est şi America Latină,* Bucureşti: ALL, 1996.

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)* **Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
1. Când începe, cât durează şi când se termină procesul de tranziţie?	Dezbatere; analiză de documente	2
2. Deosebiri şi asemănări între liberalizare – tranziţie – consolidare democratică		4
3. Cauze interne şi cauze externe ale tranziţiei. Efectul „domino" sau „bulgărele de zăpadă"		2
4. Al treilea val al democratizării		2
5. Modele de tranziţie în Europa de Sud.		2
6. Modele de tranziţie în America Latină.		2
7. Modele de tranziţie în Europa Centrală şi Orientală.		2
8. Tipul de regim anterior ca variabilă determinată a tranziţiei şi a consolidării.		2
9. Reformă pactată sau revoluţie? Efectele tranziţiei asupra sistemului politic.		2
10. Tranziţie = Reforme economice.		2
11. Impactul social al tranziţiei şi consolidării democratice. Rezultatele democraţiei.		2
12. Sunt tranziţia şi consolidarea democratică ireversibile? Sau după flux urmează şi refluxul?		4

Bibliografie

[1]. DIAMOND, Larry, *Developing democracy: toward consolidation*, Baltimore: the Johns Hopkins University Press, 1999.
[2]. DIAMOND, Larry (editor) *Political culture and democracy in developing countries,* Boulder (Colorado), London: Lynne Rienner, 1993.
[3]. DIAMOND, Larry, Jonathan Hartlyn, Juan J. Linz şi Seymour M. Lipset (Editori), *Democracy in Developing Countries. Latin America*, 2nd Edition, Boulder (Colorado), London: Lynne Rienner, 1999.
[4]. DIAMOND, Larry, Yun-han CHU, Marc F. PLATTNEr, Hung-mao TIEN, *Cum se consolidează democraţia,* Polirom: Iaşi, 2004.
[5]. HOLMES, Leslie, *Postcomunismul*, Ed. Institutul European, Iaşi, 2004
[6]. HUNTINGTON, Samuel P., *THE THIRD WAVE Democratization in the Late Twentieth Century*, University of Oklahoma Press, 1992
[7]. HUNTINGTON, Samuel, *Ordinea politică a societăţilor în schimbare*, Iaşi: Polirom, 1999.
[8]. LINZ, Juan J. şi Arturo VALENZUELA, *The failure of presidential democracy*, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1994.
[9]. LINZ, Juan J. şi Alfred STEPAN *Problems of democratic transition and consolidation: Southern Europe, South America, and post-communist Europe*, Baltimore (Maryland): The Johns Hopkins University Press, 1996.
[10]. O'DONNELL Guillermo, Philippe C. SCHMITTER, Lawrence WHITEHEAD, (editori), *Transitions from Authoritarian Rule***,** Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1986.
[11]. PRZEWORSKI, Adam, *Democraţia şi economia de piaţă: reformele politice şi economice în Europa de Est şi America Latină,* Bucureşti: ALL, 1996.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Participarea la cursuri	Evaluare permanentă;	70%
	Răspunsurile la examen,	Examen scris	
9.5 Aplicații* **Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*	Participarea activă la discuţii, redactarea lucrărilor de seminar şi a referatelor		
	Interes și capacitate de lucru pentru studiu individual și în echipă	Teme săptămânale, teste, referate	**30%**
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			

UOC-PO-10 Anexa 2

Important:
Accesul studenților la examen este condiționat de prezența la cel puțin jumătate din cursuri și seminarii.

De asemenea:
1. Pentru a se considera promovat la seminar, studentul este obligat să participe la minim 7 (șapte) întâlniri și să predea la timp proiectele propuse.
***În situaţii excepţionale, justificate ca atare, se acceptă un minim de 5 (cinci) prezențe.
2. Pentru a se considera promovat la seminar, studentul este obligat să obţină nota minimă 5 (cinci).
3. Nota minimă 5 (cinci) se obţine doar dacă (1) a fost îndeplinit criteriul de prezenţă minimă obligatorie, dacă (2) studentul a predat la timp proiectele propuse și (3) a participat activ la dezbateri şi a făcut dovada parcurgerii lecturilor obligatorii.

Nota finală:
-Participare la clasă (lecturile obligatorii, dezbateri, comentarii pe marginea unor documente, prezentări de teme etc.) – 40%. Studentul va fi evaluat atât prin prisma propriilor prezentări, cât şi a intervenţiilor voluntare în timpul dezbaterilor prilejuite de prezentările colegilor.
-Eseuri argumentative – 60%. Ca să promoveze, un eseu trebuie să fie predat până la termenul-limită propus, să nu fie plagiat (maximum admis este un procentaj de 15%) şi să obţină nota minimă 5 (cinci).

Eseul argumentativ va avea între 750-1000 de cuvinte (atenţie, nu caractere! Word le numără automat) și va fi predate în format electronic (Word editabil) către şeful de an, care le va centraliza si le va trimite sub formă de arhivă (rar, zip) printr-un singur mesaj la adresa: pantelimonr@yahoo.com. Vor fi luate în calcul doar referatele regăsite în arhiva comună.

Studentul va primi pentru eseu o temă de seminar la care va încerca să formuleze o ipoteză, oferind argumente pro sau contra ipotezei, pe baza lecturilor din literatura de specialitate şi a propriilor opinii. Sunt obligatorii minim două note de subsol pe pagină. Toate sursele consultate vor fi citate în subsolului paginii în cadrul eseului, ca notă de subsol, în momentul în care vă folosiţi de ideile autorului respectiv. Eseul va respecta normele de citare și de formatare indicate în fisierul metodologic transmis separat. (Times New Roman, 12, alinierea stânga-dreapta, spațiere la 1,5 rânduri, note de subsol introduse automat in Word, bibliografie la finalul eseului).
În cazul unui raport de plagiat de peste 15%, eseul argumentativ se va nota cu 4 (patru) și va intra în calculul notei finale.

Data completării, 10.09.2026
Titular activităților de curs, Lect.univ.dr. Răzvan Victor PANTELIMON
Titular aplicații, Lect.univ.dr. Luiza-Maria FILIMON

Data avizării în Departament, 16.09.2026
Director de Departament, Lect.univ.dr. Gabriel Stelian MANEA

Decan,
Conf.univ.dr. Daniel CITIRIGĂ